

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

027

Szerző:

Cím: *Bibliografiai intézetet állítanak fel Budapesten*

Hely

Idő

"1921"

Személy

Forrás:

Magyarország

Helyszám

Bp.
(Hely)

1921. 11. 12
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Bibliografiai intézetet állítanak fel Budapesten

A könyvtárak külföldi könyvbeszerzése

— A Magyarország tudósítójától —

A kulturális viszonyok konszolidációja val megindult lassan az érintkezés a hat évi vesztésgár után közép-európa kulturális közt. Az érintkezés leglényegesebb eszköze, a könyvtermelés kölcsönös kiterjesztése és a tudományos folyóiratok megszerzése, az eltulodott valutaviszonyok folytán azonban lehetetlenné vált egyes országok számára, ami így újabb akadályt jelentette a nemzetközi tudományos élet megindulásának. Ennek a visszas helyzetnek mindenképpen káros voltát csakhamar belátták a nyugati államok és szervezeteket létesítettek, melyek azután lehetőleg ingyen igyekeznek hozzájárítani a koronaértékben megfizethetetlen legszükségesebb szakkönyvekhez a legyőzött államokat és így elsősorban minket.

Az eddigi eredmények azonban nagyrészt papíron maradtak. Szórványos adományok érkeztek ugyan, de ezt hozzá sem lehetett mérni könyvtáraink és szakintézeteink szükségletéhez. Nemrégiben a keresztény diák-világszövetség, a *World's Student Christian Federation* vette kezébe az ügyet és ennek magyarországi megbízottja, Bay H. Legate máris szép eredményeket mutathat fel. A régi akció utáp, mely még júliusban

abban maradt, összeírtak hatvanöt magyarországi könyvtár könyv- és folyóirat-kívánságát és ezt felterjesztették a berlini kongresszus elé, ahol az összes közép-európai kiküldöttek tartottak értekezletet ebben az ügyben. A kongresszus eredményeképpen csakhamar irodák létesültek Newyorkban és Londonban, amelyek centrumoknak tették feladatává az összes szükséges angol könyvek és folyóiratok megszerzését. Magyarország abban a kedvezményben részesül, hogy a háború évei alatt megjelent folyóiratokat ingyen kapja meg, a költségeket a Szövetség fedezi, 1921. év január elsejétől megjelent szakkönyveket pedig felár nélkül szerezhetik be a könyvtárak, muzeumok és egyéb szakintézetek. Ez utóbbi kedvezmény nagy tehermentesítést jelent, mert könyvtáraink annyira szegények, hogy még a felárat sem fogják tudni megfizetni és így előrelátható, hogy a külföldi tudományos irodalom legújabb terméséhez megint csak nem fognak hozzájárulni tudósaink. Máris pozitív eredményekkel számolhat be a *Carnegie és Smithsonian Institution*-féle akció. Ez utóbbi révén eddig két láda könyv érkezett könyvtáraink részére, melynek szétosztása most folyik.

A francia kormány is hamar felismerte minden ilyenirányú akció nagy kulturális jelentőségét és amellett, hogy állandó előadót küld az egyetemre s a cserediák-rendszert is bevezette, eddig leginkább pénzsegéllyel mozdította elő a francia kul-

túra minél szélesebb térhódítását. A Tudomány-Egyetem eddig ötezer frankot kapott a szemináriumok részére szükséges könyvek beszerzésére. Ebből az összegből az Egyetemi Könyvtár nem részesült semmiben. Az Eötvös-Kollégiumban tanító egyik francia nyelvtanár útján ellenben kétezer frankot utaltak ki az Egyetemi Könyvtár francia könyv- és folyóiratanyag beszerzésének fedezésére. A missziók útján azokivül állandóan segítyezi a francia kormány a különböző intézeteket és leginkább francia folyóiratokkal látják el őket, így elsősorban az Eötvös-Kollégiumot. A francia kiadók, hogy lehetővé tegyék a lerombolt valutájú országok könyvbeszerzését is, minden általános érdekű könyvből *billinguis kiadásokat*, nyomatnak, hogy így segítsék elő a francia kultura terjedését.

Egyéni akciók is indultak, leginkább személyi összeköttetés útján, melyek a külföldi folyóirat-behozatalt akarják in-

tenzivebbé tenni. Ezek közt említésre méltó Nékám tanár akciója, akinek kezdeményezésére eddig 120 különböző — nagyrészen orvos- és természettudományi — folyóiratot szerezhettünk meg béke-valutaértékben.

A meginduló könyvbeszerzésekkel kapcsolatban felmerült az eszme egy bibliografiai intézet felállítására. Ennek feladata az volna, hogy állandóan irányítsa az összes magyarországi könyvtárak s muzeumok és intézetek külföldi könyv- és folyóirat-gyarapítását, ami által el lehetne kerülni azt a visszas helyzetet, ami a békében lépten-nyomon felülőtt, hogy ugyanaz a könyv vagy folyóirat 8—10 példányban is meg volt különböző helyen, viszont más lap egy példányban sem járt sehova. A beszerzés gazdaságos irányítása nemcsak anyagi megtakarítást és értékgyarapodást jelentene, mert így módon lényegesen változatosabb anyag megszerzése válna lehetővé, hanem nagy könnyebbséget is az olvasóközönség szempontjából. A létesítendő bibliografiai intézet nyilvántartási osztálya útján mindenki megtudhatná, hogy hova forduljon a szükséges könyv vagy folyóirat megismerése céljából. Reméljük, hogy a már régóta szükségessé vált intézet felállítása nemcsak terv marad, mint annyi sok minden, hanem megvalósulásával újabb tanujele lesz a magyarság építő erejének.